

Aartsbisdom Utrecht
Maliebaan 38-40 3581 CR Utrecht
Postbus 14019 3508 SB Utrecht
Telefoon 030 – 2361570
E-mail: secretariaat@artsbisdom.nl

Decreet tot onttrekking aan de goddelijke eredienst van de H. Mattheuskerk te Azewijn

WILLEM JACOBUS KARDINAAL EIJK

door de genade van God en de gunst van de Apostolische Stoel
Aartsbisschop van Utrecht

Gezien

het feit dat het bestuur van de R.-K. Parochie Maria Laetitia te Azewijn, Breedenbroek, Dinxperlo, Doetinchem, Wijnbergen-de Huet, Etten, Gaanderen, Gendringen, Megchelen, Netterden, Silvolde, Terborg, Ulft, Varsselder-Veldhunen en Varsseveld (hierna te noemen: het parochiebestuur) middels een brief aan ondergetekende d.d. 7 februari 2018 een met redenen omkleed verzoek heeft voorgelegd om de H. Mattheuskerk, gelegen Mattheusplein 1 te Azewijn, met ingang van een nader te bepalen datum aan de goddelijke eredienst te onttrekken;

en het feit dat het parochiebestuur op 30 juli 2021 in een e-mail aan de kanselier van het Aartsbisdom Utrecht heeft laten weten tot overeenstemming te zijn gekomen over de verkoop van de H. Mattheuskerk en verzocht heeft om de H. Mattheuskerk aan de goddelijke eredienst te onttrekken op de vermoedelijke datum van overdracht 31 augustus 2021 of zoveel later als nodig is;

Overwegende

dat Willem van de Leck, heer van Bergh in 1370 een kapel bouwde in Azewijn, die bij de reformatie overging naar de protestanten en die in de loop van de tijd in verval raakte;

dat het dorp Azewijn in 1819 een nieuw kerkgebouw kreeg die als bijkerk van de parochie van Zeddum fungeerde en dat dit kerkgebouw in 1841 werd vergroot;

dat het eerste verzoek om Azewijn tot zelfstandige parochie te maken door de toenmalige aartsbisschop van Utrecht in 1857 afgewezen werd, maar dat deze in 1864 zijn toestemming gaf en dat op 6 oktober 1867 Azewijn canoniek een zelfstandige parochie werd;

dat de ongehuwde Berendina Aleida Hoegen in 1873 een bedrag van tienduizend gulden aan de parochie naliet, waardoor het mogelijk werd een nieuwe kerk te bouwen;

dat een driebeukige neogotische kerk met toren gebouwd werd, die op 21 september 1891 gewijd werd;

dat het kerkgebouw tijdens de Tweede Wereldoorlog op 31 maart 1945 in de avond door terugtrekkende Duitse militairen in brand gestoken werd en dat de kerk geheel uitbrandde en de torenspits instortte;

dat de restanten van de kerk met uitzondering van de toren gesloopt werden en dat een nieuwe kerk gebouwd werd die op 23 december 1951 door vicaris-generaal Huurdeman gewijd werd;

dat de H. Mattheuskerk in de jaren 1982-1986 gerestaureerd is;

dat in de Achterhoek het aantal inwoners sinds 2007 afneemt;

dat de H. Mattheuskerk te Azewijn sinds 1 januari 2010 deel uitmaakte van de R.-K. Parochie De Verrijzenis, welke door een besluit van ondergetekende op 1-1-2010 is ontstaan uit de 10 parochies, die tot dan toe samenwerkten in het “Parochieverband IJsselgrens”;

dat het pastorale team van de Verrijzenisparochie in het najaar van 2012 het pastorale beleid geëvalueerd heeft en in samenwerking met het parochiebestuur een draagkrachtonderzoek heeft georganiseerd en dat de resultaten daarvan zijn besproken in januari 2013 met locatieraden en pastoraatsgroepen;

dat in de Verrijzenisparochie een teruggang waarneembaar was qua ledental, kerkgang, deelname aan de sacramenten en qua aantal vrijwilligers en qua financiële middelen en dat op grond van een prognose van het KASKI aannemelijk was dat deze trend zich zou voortzetten;

dat in de Verrijzenisparochie de groep van parochianen van 65 jaar en ouder 70 % van de inkomsten van de Aktie Kerkbalans genereerde en dat daarom een verdere teruggang van inkomsten te verwachten was;

dat het parochiebestuur en het pastoraal team van de Verrijzenis Parochie het pastoraal gewenst achtten de aandacht te verleggen van instandhouding van de huidige pastorale organisatie naar inhoudelijk pastoraat en dat concentratie van het liturgisch pastoraat in enkele plaatsen daarvoor een voorwaarde was;

dat het parochiebestuur van de Verrijzenis Parochie, dit geconstateerd hebbend, besloten heeft een achttal kerken aan de goddelijke eredienst te laten onttrekken, namelijk de kerken van de H. Matteus te Azewijn, HH. Petrus en Paulus te Breedenbroek, H. Martinus te Mechelen, H. Walburgis te Netterden, H. Mauritius te Silvolde, H. Antonius van Padua te Ulft, HH. Martelaren van Gorcum te Varselder en H. Laurentius te Varsseveld;

dat op 19 maart 2013 het parochiebestuur en het pastorale team van de Verrijzenisparochie een pastoraal beleidsplan gepresenteerd hebben, waarin gekozen is voor concentratie in de kerntaken met reductie van het aantal kerken van 11 naar 3, het ondersteunen van de lokale gemeenschappen bij de pastorale nabijheid en het werken aan vernieuwende vormen van pastoraat;

dat vanaf 1 januari 2014 een proces van toenemende pastorale en bestuurlijke samenwerking tussen De Verrijzenis Parochie en de Parochie HH Maria en Laurentius op gang kwam;

dat vanaf mei 2014 een lid van het pastorale team regelmatig gesproken heeft met de locatieraad van Azewijn over de toekomst van de lokale geloofsgemeenschap en dat gebleken is dat de locatieraad de noodzaak van het sluiten van de H. Mattheuskerk onderkent;

dat op 26 juni 2014 een informatieavond georganiseerd is voor de leden van de geloofsgemeenschap van Azewijn en andere belangstellenden;

dat op 16 maart 2015 overlegd is met de koster, collectanten, lectoren, leden van de avondwakegroep en acolieten van de H. Mattheuskerk te Azewijn en eveneens met de begeleiders van het kinderkoor en op 13 april 2015 met de leden van het kerkkoor en met de leden van het koor Unique en op 14 april 2015 met de leden van de bloemversiergroep, de schoonmaakploeg en de onderhoudsploeg en de leden van het secretariaat;

dat met het oog op de voorgenomen fusie van De Verrijzenis Parochie en de Parochie HH. Maria en Laurentius een aanvulling is geschreven op de pastorale beleidsplannen van beide parochies, die op 25 mei 2015 is gepresenteerd onder de titel "Pastoraal Beleidsplan 2015-2018: Samen in geloof vooruit" en in het najaar van 2015 is besproken met de locatieraden en de pastoraatsgroepen in de parochies;

dat op 29 november 2015 de laatste reguliere liturgische viering in de H. Mattheuskerk plaatsvond, waarna het Allerheiligste de kerk uitgedragen werd en dat sindsdien alleen nog vieringen hebben plaatsgevonden bij dorpsgebonden feesten zoals het schuttersfeest en de kermis en enkele gebedsdiensten bij gelegenheid van een Mariafeest en Kerstmis;

dat de Verrijzenis Parochie en de Parochie HH Maria en Laurentius per 1 januari 2017 door een besluit van ondergetekende gefuseerd zijn tot de R.-K. Parochie Maria Laetitia en dat sindsdien de kerk van de H. Mauritius te Azewijn behoort tot de laatstgenoemde parochie;

dat het bestuur van de Parochie Maria Laetitia heeft laten weten het beleid van de Verrijzenis Parochie om het aantal kerklocaties terug te brengen van 11 naar 3, nu de Verrijzenis Parochie is opgegaan in de Parochie Maria Laetitia, voort te willen zetten;

dat de H. Mattheuskerk 300 zitplaatsen telt en dat in de jaren 1999-2004 gemiddeld 90 personen per weekend aan de liturgische vieringen in de H. Mattheuskerk deelnamen, maar dat dit gemiddelde in 2013 gedaald was tot ongeveer 50;

dat het bestuur van de parochie Maria Laetitia naast de teruggang in het kerkbezoek in Azewijn tevens geconstateerd heeft dat er het aantal kerkelijk betrokken jongeren sterk afneemt, dat de inkomsten sterk terugliepen, dat de gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers steeds hoger werd, dat er geen aanwas van jonge of nieuwe vrijwilligers meer was en dat het parochiebestuur verwacht dat de kerkelijke betrokkenheid in de locatie H. Mattheus te Azewijn verder zal dalen;

dat volgens het parochiebestuur het pastoraal team de sacramentele bediening van 19 geloofsgemeenschappen redelijkerwijs alleen dan goed kan verzorgen wanneer het aantal kerklocaties dat zij bedienen moet, kleiner wordt;

dat op 1 februari 2018 te Azewijn een hoorzitting gehouden is, waaraan 47 parochianen deelnamen, dat zij door het parochiebestuur in de gelegenheid gesteld werden vragen te stellen en bezwaren in te brengen, dat één van de aanwezigen tijdens deze hoorzitting de vrees uitsprak dat sluiting van de H. Mattheuskerk het einde van de geloofsgemeenschap tot gevolg zal hebben, dat een ander er op wees dat door verkoop van de H. Mattheuskerk de parochie de inkomsten van de antenne op de toren zal missen en dat een derde bezwaar maakte tegen het beleid van het Aartsbisdom Utrecht, maar dit bezwaar niet schriftelijk wilde vastleggen;

dat parochianen uit Azewijn kunnen deelnemen aan eucharistievieringen in het eucharistisch centrum, de Onze Lieve Vrouw Tenhemelopnemingkerk te Doetinchem op een afstand van ongeveer 10 km en in de HH. Petrus en Pauluskerk te Ulft, op een afstand van ongeveer 6 km;

dat het parochiebestuur tot overeenstemming is gekomen met een koper en op 23 april 2021 een koopcontract ondertekend heeft en dat als vermoedelijke datum van overdracht bepaald is 31 augustus 2021 of zoveel later als nodig is;

Overwegende

dat de leden van de Priesterraad van het Aartsbisdom Utrecht op in februari 2018 zijn ingelicht over de pastorale situatie in de R.-K. Maria Laetitia Parochie te Doetinchem en Azewijn en omgeving in het algemeen en over die van de geloofsgemeenschap rond het H. Mattheuskerk te Azewijn in het bijzonder en zijn gehoord inzake het verzoek van het parochiebestuur aan ondergetekende om het H. Mattheuskerk aan de goddelijke eredienst te onttrekken;

dat de Priesterraad van het Aartsbisdom Utrecht op 21 maart 2018 ondergetekende geadviseerd heeft om in te gaan op het verzoek om de H. Mattheuskerk te Azewijn aan de goddelijke eredienst te onttrekken;

dat de voorbereiding van het onderhavige decreet blijkens bovenstaande overwegingen is geschied in overeenstemming met canon 1222, § 2 en canon 50 van het Wetboek van Canoniek Recht 1983;

dat, gelet op het bovenstaande en op canon 1222, § 2 van het Wetboek van Canoniek Recht 1983, sprake is van een ernstige reden die het raadzaam maakt dat het H. Mattheuskerk niet langer voor de goddelijke eredienst worden gebruikt;

Besluit

dat de H. Mattheuskerk, gelegen Mattheusplein 1 te Azewijn, met ingang van 15 september 2021 aan de goddelijke eredienst wordt onttrokken en

dat de in de H. Mattheuskerk achterblijvende altaren, zowel vaste als verplaatsbare, geëxsaacred zijn oftewel hun wijding of zegening verliezen (canon 1238, § 2 CIC/1983) met ingang van de datum waarop de H. Mattheuskerk wordt onttrokken aan de goddelijke eredienst;

En gelast

dat de pastoor en de overige leden van het bestuur van de R.-K. Parochie Maria Laetitia er zorg voor dragen dat de nog in het H. Mattheuskerk aanwezige kerkinventaris die eigendom is van de R.-K. Parochie Maria Laetitia tijdig veilig gesteld wordt;

dat de herbestemming van de eventueel nog in het H. Mattheuskerk aanwezige kerkinventaris met inachtneming van artikel 53 van het Algemeen Reglement voor het Bestuur van een Parochie van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland dient plaats te vinden;

dat dit decreet ter kennis wordt gebracht van de parochianen van de R.-K. Parochie Maria Laetitia en overigens op de gebruikelijke wijze wordt bekendgemaakt.

Binnen de termijn van 10 nuttige dagen na betekening van dit decreet kan overeenkomstig canon 1734 van het Wetboek van Canoniek Recht 1983 aan ondergetekende een verzoek om verbetering of herziening van dit decreet gedaan worden.

Als datum van betekening van dit decreet bepaal ik 19 augustus 2021.

Gegeven te Utrecht, 18 augustus 2021

+ Willem Jacobus kardinaal Eijk
Aartsbisschop van Utrecht

drs. W.H. van den Dool, diaken
Kanselier Aartsbisdom Utrecht

